

**NÁVRH STRATÉGIE ROZVOJA
PRÁVNICKEJ FAKULTY UMB
V BANSKEJ BYSTRICI**

Banská Bystrica, 25.04.2024

doc. JUDr. Adrián Vaško, PhD.

Predkladaný materiál – Návrh stratégie rozvoja Právnickej fakulty UMB v Banskej Bystrici je spracovaný v súlade s požiadavkou vyplývajúcou z článku 4 Zásad volieb a odvolania dekana fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici č. REK/4/2023/AS UMB z 19. mája 2023 v platnom znení.

Pri jeho spracovaní som ako základné východisko akceptoval schválený a zverejnený Dlhodobý zámer rozvoja Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici na roky 2021 – 2026.

Domnievam sa, že predmetný strategický dokument predstavuje, aj vzhľadom na zabezpečenie kontinuity vedenia PrF UMB, uchopiteľný základ, na ktorom je možné stavať ďalšie strategické smerovanie Právnickej fakulty UMB v Banskej Bystrici. Je však potrebné skonštatovať, že napĺňanie dlhodobého zámeru nebolo, pravdepodobne z rôznych objektívnych a subjektívnych dôvodov, tak ako sa predpokladalo vyhodnocované. Samotný dokument, ako aj spôsob jeho vyhodnocovania bude aktualizovaný a nastavený v čase po aktualizácii Dlhodobého zámeru rozvoja Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v zmysle platnej legislatívy. Nemenej dôležitá bude aktualizácia dokumentu v kontexte merateľných ukazovateľov vyplývajúcich z Výkonnostnej zmluvy medzi UMB a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré bude musieť fakulta v stanovenom rozsahu plniť v rokoch 2024-2026.

Mám za to, že v dynamicky sa meniacej situácii v oblasti vysokého školstva v podmienkach Slovenskej republiky je potrebné adekvátne a predovšetkým bez zbytočného omeškania reagovať najmä na legislatívne zmeny. V súčasnosti je pripravovaná novelizácia zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov (predpoklad prijatia v blízkej dobe), ako aj nový zákon o vysokých školách.

Predložený materiál bude teda zameraný najmä na oblasti a otázky, ktoré vnímam v kombinácii s dlhodobým zámerom ako významné.

O fakulte

Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len „právnická fakulta“ alebo „fakulta“) bola zriadená na základe rozhodnutia Akademického senátu UMB zo dňa 11.05.1995, vychádzajúceho z uznesenia vlády SR č. 256 zo dňa 18.04.1995. Sídлом fakulty je mesto Banská Bystrica.

V súlade s ustanovením § 1 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poslaním právnickej fakulty, ako súčasťou európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania a spoločného európskeho výskumného priestoru, je rozvíjať vedecko-pedagogickú prácu v odbore vied o štáte a práve. Jej cieľom je tak predovšetkým pripravovať vysokokvalifikovaných a erudovaných odborníkov pre komplexné pokrytie všetkých oblastí právnej praxe.

Fakulta v hlavnej činnosti poskytuje, organizuje a zabezpečuje vysokoškolské vzdelávanie v rámci akreditovaných študijných programov bakalárskeho, magisterského aj doktorandského stupňa, ďalšie vzdelávanie a udeľuje akademické a vedecko-pedagogické tituly v odbore Právo a k nemu prislúchajúcim študijným programom. Fakulta vykonáva základný a aplikovaný výskum, korešpondujúci s potrebami spoločnosti založenej na poznatkoch a s potrebami spoločenskej praxe, svojou publikačnou a vedeckou činnosťou udržiava a rozvíja hodnoty spoločenskej a právnej vedy.

STRATEGICKÉ ZÁMERY V OBLASTI VZDELÁVANIA

Dňa 29.02.2024 prijala Výkonná rada Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo uznesenie č. 70/3, v ktorom, okrem iného, na základe výsledkov posúdenia vnútorného systému Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici podľa § 25 ods. 1 zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodla, že vnútorný systém univerzity a jeho implementácia je v súlade so štandardmi pre vnútorný systém. Rozhodnutie agentúry nadobudlo právoplatnosť 25.03.2024.

Na základe tohto rozhodnutia je Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici oprávnená vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy (o. i.) aj v študijnom odbore právo v 1., 2. a 3. stupni vysokoškolského vzdelávania.

Naša fakulta má kompletne a platne akreditované študijné programy v odbore právo vo všetkých troch stupňoch štúdia (bakalársky, magisterský, ako aj tri doktorandské študijné programy). V súčasnosti finalizuje proces predloženia žiadosti o reakreditáciu magisterských študijných programov dennej a aj externej forme, ktorý už prebieha plne v gescii Rady pre vnútorný systém kvality UMB a bude ukončený najneskôr ku dňa 31.08.2024.

V tejto oblasti je vhodné uvažovať o nasledovnom:

- po dôkladnom vyhodnotení dostupných údajov, prípadne v spolupráci s ďalšími právnickými fakultami v SR, zvážiť možnosť zavedenia prijímacích pohovorov v rámci bakalárskeho stupňa štúdia, prípadne overenia predpokladov na štúdium u uchádzačov (SCIO testy),
- aktívna podpora záujmu študentov (domácich, ako aj zahraničných), samozrejme po zohľadnení špecifik študijného odboru právo (prioritne záujem o štúdium z radov občanov SR)
- rozvíjanie cielených vzťahov s verejnosťou vo vzťahu k uchádzačom o všetky stupne štúdia,
- zvyšovanie kvality priestorového vybavenia (výučbové i oddychové priestory),
- internacionalizácia štúdia vo všetkých stupňoch, napr. prostredníctvom podpory mobility, zahraničných stážových programov, účasti študentstva na medzinárodných študentských konferenciách, medzinárodných simulovaných sporov, či iných vedecko – výskumných podujatí,
- rozšírenie ponuky predmetov v cudzom jazyku, čo môže mať za následok vyšší záujem o štúdium, resp. študijné pobyty na našej fakulte,
- motivácia študentiek a študentov k účasti na mobilitách, najmä zosúladením podmienok pre absolvovanie Erasmus + mobility v súlade s Chartou Erasmus pre vysokoškolské vzdelávanie na roky 2021 – 2027,
- ďalšie zvyšovanie kvality vzdelávacieho procesu prostredníctvom zintenzívnenia zapojenia prednášajúcich z praxe a zahraničných expertov,

- využívanie moderných technológií v rámci vzdelávacieho procesu,
- zdokonalenie mechanizmov na zisťovanie spätnej väzby od študentov a absolventov,
- prehodnotenie, ak to umožní novelizácia zákona o vysokých školách, potreby obhajoby záverečných prác v kontexte rozmachu umelej inteligencie,
- návrat k „plnohodnotným“ štátnym záverečným skúškam,
- optimalizácia podmienok pre štúdium študentov so špecifickými potrebami,
- v spolupráci s ostatnými právnickými fakultami v SR zvážiť možnosť vytvorenia doktorandského študijného programu v odbore právo (v súčasnosti na fakulte v tomto stupni štúdia existujú programy občianske, obchodné a finančné, trestné právo).

STRATEGICKÉ ZÁMERY V OBLASTI VEDY A VÝSKUMU

Aj vďaka aktivitám a opatreniam bývalého vedenia a aktívnej participácie pedagogických zamestnancov je fakulta opakovane už po druhýkrát excelentným pracoviskom vedy a výskumu. Je všeobecne známe, že vedeckovýskumná činnosť zahŕňajúca publikačné, projektové a výskumné aktivity je mimoriadne dôležitou oblasťou činnosti fakulty. Preto považujem za potrebné:

- podporovať zvyšovanie úrovne publikačných výstupov s dôrazom na kritériá pre poskytovanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu (hoci sa neustále meniacich), v tomto smere spracovať nový systém hodnotenia zamestnancov v oblasti vedy, výskumu a vzdelávania (transparentná finančná stimulácia – osobitne SCOPUS a WoS, Nórsky register vedeckých časopisov - Nordic list a im na roveň postavené publikácie),
- v koordinácii s inými právnickými fakultami iniciovať možnosť zmeny Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 397/2020 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti, v tomto kontexte kontaktovať a rokovať aj Centrum vedecko-technických informácií SR,

- zvýšiť intenzitu aktivít v oblasti projektovej činnosti (domáce, zahraničné projekty), výsledky fakulty sú dlhodobo z rôznych objektívnych, ale aj subjektívnych faktorov slabšie,
- vytváranie podmienok pre administratívnu podporu a rozvoj projektových aktivít,
- podpora internacionalizácie vedecko - výskumných aktivít a aktívna podpora vytvárania internacionálnych vedecko – výskumných teamov,
- cielené opatrenia vo vzťahu k zvýšeniu scientometrickej úrovne fakultného časopisu Štát a právo,
- podpora kvalifikačného rastu zamestnancov v záujem zabezpečenia kontinuity zabezpečovania plnenia kritérií v zmysle akreditačných štandardov,
- zvyšovanie kvality doktorandského štúdia a podpora doktorandov,
- zvýšenie zapojenia doktorandov do vzdelávania a výskumu na fakulte, ako aj publikačnej činnosti,
- skvalitnenie a zintenzívnenie kontaktov a komunikácie školiteľov s doktorandami,
- zabezpečiť potrebné podmienky na udržanie oprávnenia fakulty na uskutočňovanie habilitačného a inauguračného konania – občianske právo a trestné právo, výhľadovo požiadať, po vytvorení adekvátnych predpokladov, o akreditáciu aj pre ďalšie oblasti práva.

STRATEGICKÉ ZÁMERY V OBLASTI MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

Ako je uvedené v dlhodobom zámere fakulty bude prioritou naďalej podpora krátkodobých a dlhodobých mobilit študentov, pedagógov s cieľom zvýšenia kvality vzdelávania, rozvoja v pedagogickej činnosti a v oblasti vedy a výskumu. Hlavným cieľom v tejto oblasti je zvýšenie kreditu Právnickej fakulty UMB v európskom a medzinárodnom akademickom prostredí. Je potrebné sa zamerať najmä na:

- zintenzívnenie bilaterálnej spolupráce fakulty s partnerskými inštitúciami v zahraničí, osobitne sa zamerať na program Erasmus +,
- aktívna participácia na zapojení zahraničných účastníkov na medzinárodných vedeckých konferenciách organizovaných fakultou,

- podpora mobilit študentov prostredníctvom Erasmus + študijných programov, ako aj zintenzívnenie propagácie stážových programov v rámci Erasmus + pre nových absolventov PrF UMB,
- vytváranie príležitostí a aktívna podpora členov zamestnaneckej časti akademickej obce, vrátane administratívnych pracovníkov na účasť na mobilných programoch Erasmus +,
- podpora prijímaných mobilit zahraničných hostí prostredníctvom iných programov (Národný štipendijný program, Fulbrightove štipendium atď.)
- pokračovať v zvyšovaní kvality vzdelávania prostredníctvom aktívnej účasti zahraničných pedagógov a expertov na výučbovom procese,
- zapájanie sa do výziev na zahraničné vedecké a iné projekty ako partner projektu, no aj ako koordinátor projektu.
- aktívna komunikácia so stabilnými partnermi PrF UMB v oblasti vytvorenia potenciálnych nových medzinárodných vedecko – výskumných kolektívov.

STRATEGICKÉ ZÁMERY V OBLASTI ROZVOJA, VZŤAHOV S VEREJNOSŤOU A SPOLUPRÁCE S PRAXOU

- zvyšovanie povedomia a budovania značky Právnickej fakulty UMB medzi potenciálnymi uchádzačmi, študentmi, zamestnancami, absolventmi, verejnosťou a ostatnými partnermi z externého prostredia,
- unifikácia vizuálnej identity Právnickej fakulty UMB vrátane zjednotenia virtuálnej/ digitálnej identity, tlačených propagačných materiálov, prezentačných materiálov a podobne.
- vytvorenie a systematizovanie jednotných, stabilných a udržateľných nástrojov pre marketingovú komunikáciu PrF UMB,
- šírenie dobrého mena PrF UMB prostredníctvom udržiavania stabilných a fungujúcich väzieb so spolupracujúcimi externými subjektami, ako aj prostredníctvom systematickej tvorby nových vzťahov s verejnosťou (tu sa rozumie najmä rokovanie s novými subjektami z právnej praxe, z oblasti štátnej správy, samosprávy a neziskového sektora). Cieľom týchto spoluprác je predovšetkým

zvyšovanie kvality vzdelávania prostredníctvom aktívneho zapájania študentstva do reálnej praxe, ale tiež vice versa, poskytovanie nových perspektív zapájania odborníkov z praxe do vedecko – výskumného dialógu s členmi akademickej obce.

Je potrebné zintenzívniť využívanie nástrojov predpokladaných dlhodobou stratégiou rozvoja fakulty na roky 2021-2026, a to najmä:

- zefektívnenie propagácie výstupov vedecko-výskumnej, publikačnej, pedagogickej, podnikateľskej a inej tvorivej činnosti zamestnancov a študentov smerom k internému a externému prostrediu,
- podpora modernizovania webovej stránky fakulty s cieľom vytvorenia prehľadného a moderného prezentačného nástroja, ktorý slúži informovanosti smerom k verejnosti, študentom, zamestnancom a absolventom fakulty, aj cez iné jazykové mutácie,
- popularizáciu výsledkov výskumu Právnickej fakulty UMB na domácich a zahraničných podujatiach a konferenciách, participáciou fakulty na významných národných podujatiach, ako napr. Banskobystrické zámocké dni práva, Banskobystrická škola právnych dejín, Pro – Legal: Deň študentov práva a doktorandov práva, organizovaných priamo Právnickou fakultou alebo inými spolupracujúcimi inštitúciami,
- podpora popularizácie výsledkov aktivít Právnickej fakulty UMB prostredníctvom webovej stránky fakulty, účtov na sociálnych sieťach Instagram a Facebook PrF UMB, Spravodajcu UMB, Dňa otvorených dverí na Právnickej fakulte UMB a pod.,
- organizácia popularizačných podujatí pre odbornú aj laickú verejnosť, seriály prednášok a cykly komerčného vzdelávania v rôznych právnych odvetviach pre odbornú verejnosť,
- pokračovanie v nadväzovaní a zintenzívnení spolupráce Právnickej fakulty UMB so subjektami z externého prostredia (súkromný, verejný a neziskový sektor),
- zlepšiť úroveň zapojenia Občianskeho združenia ISTITUTUM LEGIS BANSKÁ BYSTRICA do činnosti fakulty, najmä v oblasti vedy a výskumu.

STRATEGICKÉ ZÁMERY V OBLASTI RIADENIA A KVALITY

Nevyhnutnou podmienkou pre činnosť fakulty je dodržiavanie politiky vnútorného systému kvality na fakulte, vytvorenie a udržiavanie adekvátnej organizačnej štruktúry umožňujúcej dosahovanie očakávaných výsledkov, ako aj sledovanie kľúčových výkonových indikátorov fakulty ako celku, ako aj jednotlivých zamestnancov.

Okrem vyššie uvedeného považujem za žiadúce venovať pozornosť aj:

- zintenzívneniu komunikácie so študentskou organizáciou ELSA, resp. zapojenie výraznejšie zapojenie študentov do chodu fakulty,
- podpora študentskej angažovanosti aj prostredníctvom zakladania nových a činnosti existujúcich nezávislých združení pôsobiacich na akademickej pôde PrF UMB (spolkov, zväzov, stavovských združení) v súlade s právnymi predpismi
- personálna stabilizácia fakulty,
- zlepšenie úrovne komunikácie a spolupráce s fakultami a inými pracoviskami UMB,
- prehĺbiť a stabilizovať vzťahy s partnerskými fakultami ako aj inými kooperujúcimi subjektami,
- tvorba stratégie pre intenzívnejšie zapojenie absolventov PrF UMB a členov Alumni klubu PrF UMB do chodu a budovania dobrého mena fakulty.